

OBSERWATOR PRZYRODY 2004/2005
Karta uczestnictwa szkoły.

1. Nazwa i adres placówki:
Zespół Szkół Specjalnych, 89-650 Czernik ul. Batorego 15
2. Województwo: **pomorskie**
3. Liczba uczniów biorących udział: **6**
4. Wiek uczestników: **14-15 lat**
5. Liczba godzin potrzebnych do wykonania poszczególnych zadań: **4 h**
6. Imię i nazwisko nauczyciela przeprowadzającego badania: **Aleksandra Grzelak**
7. Ocena walorów dydaktycznych badań: **pozytywna**
8. Czy wyrażacie Państwo chęć uczestnictwa w kolejnym roku w obserwacjach?: **tak**
9. Nazwa instytucji, firm, które pomogły w przeprowadzeniu akcji Obserwatora: **brak**
10. Ogólne informacje o terenie i wnioski:

Wielki Kanał Brdy (WKB) jest wyjątkowo uroczym miejscem położonym w Borach Tucholskich. Kompleks ten został wybudowany w latach 1842-1847 w celu nawadniania łąk znajdujących się w okolicach Legbąda. Z łąk pozyskiwano siano dla wykarmiania koni w armii pruskiej. Obecnie WKB jest źródłem wody zasilającej 2 małe hydroelektrownie a także pełni funkcję wodnego szlaku kajakowego. Główne atrakcje szlaku to piękne lasy, krajobrazy, pozostałości po urządzeniach wodno- melioracyjnych m.in. akwedukty tj. budowle umożliwiające skrzyżowanie dróg wodnych. Najokazalszy z nich, znajdujący się w Fojutowie, jest największą tego typu i najmasywniejszą budowlą w Polsce. Wielki Kanał Brdy jest szlakiem łatwym o spokojnym nurcie, bez przeszkód wodnych i głębokości ok. 1,5 m. Idealnie nadaje się dla początkujących kajakarzy, rodzin z dziećmi i osób starszych. Długość ok. 28 km. Częściowo przygotowana baza turystyczna. Największym problemem jest zakaz kąpieli latem, ponieważ w wodzie występują paciorkowce.

W tym roku ponownie zbadaliśmy wody WKB, wnioski, które nasunęły się po przeanalizowaniu wyników badań:

-brzeg we wszystkich punktach podobny, prędkość przepływu wody, dno, temperatura wody także. Teren słabo zabudowany, w lesie.

-rośliny i zwierzęta: tuż za zaporą oddzielającą hodowlę pstrągów od kanału wyraźnie czuć nieprzyjemny zapach paszy rybnej. W wodzie widać dużo glonów, barwa wody zielono- żółta, występują zwierzęta bardziej odporne na zanieczyszczenie wód: pijawka gardzielowa, ośliczka pospolita, larwy ochotki.

Badając następne punkty oddalone o kilka kilometrów od hodowli wyraźnie widać poprawę jakości wody, mniejsza ilość glonów, występowanie larw chrzączek, widelnic. W WKB najczęściej spotykaną rośliną jest moczarka kanadyjska.

Zawartość fosforanów w normie.

Miejsca w których przeprowadzono obserwacje i badania:

I – Rytel 25 km do ujścia

II – Konigort 28 km do ujścia

III – Mylof 30,5 km do ujścia

Uczniowie mojej szkoły bardzo lubią zajęcia na których realizujemy program „Obserwatora”. Najlepiej przyswajają wiedzę poprzez zajęcia praktyczne, ten program im to zapewnia. Pobudza ich on do myślenia, działania, obserwowania i zainteresowania się problemami zanieczyszczenia środowiska naturalnego. Łatwiej przyswajają wiedzę i co jest bardzo ważne dla nich, sami przeprowadzają badania i

wyciągają z nich wnioski.
 Dziękuję za karty pracy dotyczące jeziora i rzeki.

